

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

14. Dies Iulii. Prudentia, est recta ratio agendorum. Aristoteles I. 6. Ethic.
cap. 5.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

prudētia. Quomodò enim justus reddet cuique suum, nisi Prudētia commonstret, quid, cui debeatur? Potes tuto incedere quocunque calle, præeunte hac duce: cum illa, securus vadis etiam inter vada, cautus inter cautes: nunquam, illâ comitante, cades. Suffragatur mihi Poëta:

Non de ponte cadit, qui eum prudētia vadit.

14. DIES IULII.

Prudētia, est recta ratio agendorum. *Aristoteles l. 6. Ethic. cap. 5.*

Quid sit
Prudētia.

QUàm paucis, quàm multa! Est primum, Recta ratio, id est, certum & liquidum iudicium de singulis rebus, quæ agendæ, aut omittendæ proponuntur. Hinc erit objectum ejus materiale, esse actiones omnes humanas, sive quæ à libera hominis voluntate proficiuntur. Formale verò objectum, est honestas objectiva, ex actione medium inter excessum, & defectum tenente, progerminans. Quia sola honestas, est velut album, in quod collimat insomni oculo, & perspicaci intuitu prudētia; cum circa materiam negotiatur, & ejus mediocritatem sollicitè rimatur. Est honestas & aliarum virtutum moralium objectum formale, sed hoc discrimine, quod sit aliarum, prout est bonitas quædam: respectu verò Prudētiæ prout est veritas. Cum enim Prudētia sit virtus intellectus, necessario semper tendit in verum; idque non speculativum, sed practicum. Undè concludendum est, in thesauro illo copiosissimo virtutum moralium, nullam gemmam esse pretiosiorē; atque inter do-

tes animi Christiani, Prudentiam videri donum maximum, & pulcherrimum divinitatis.

II. Quærit Philo, cur primo loco ponatur Prudentia, ut Princeps cæterarum; quam honoris veluti causâ, hinc fortitudo, indè temperantia sequantur? Cujus rei, summo ingenio rationem excogitavit. Ait enim, tres humanæ animæ esse partes: Rationalem, in capite, ubi ratio dominatur: Irascibilem in pectore, ubi calidi ardor sanguinis cor ambit: Concupiscibilem, in inguine, quæ pars inferior est corporis, esse collocatam. Jam ergò, pro ratione partium corporis, atque ordine à Deo sapienter collocato, virtutum eximia dignitas cognoscitur. Prudentia, ut Domina Rationis, & Gubernatrix Consiliorum præsidet in capite, ut in acropoli veneranda. Fortitudo & temperantia humiliùs habitant. E tribus autem, velut in trichordo aureo fit harmonia longè suavissima, quam nominamus Justitiam; quæ quarta est virtus Cardinalis. Justum est, ut, quod est in homine præstantissimum, illud imperet; obediant verò, quæ deteriora existimantur. Ponamus igitur Rationem, moderante Prudentiâ, sceptro uti, parere concupiscentiam, aliasque partes inferiores: justissimus oritur dominatus, eâdem Prudentiâ omnia dirigente; & quadriga illa per domos, urbes, provincias vehitur, convehens secum pacem, securitatem, fœlicitatem, & quandam bonorum omnium Cornucopiam.

III. Quapropter censendus est stare in ipso fœlicitatis apice, quisquis pervenerit ad culmen Prudentiæ: quia Prudentia attingit omne bonum potentia rationalis: illa potentia, gemma est intellectus,
&

& voluntatis, utraque habet pro suo objecto aliquod bonum: intellectus, verum; voluntas, honestum. Jam verò Prudentia in primis perficit voluntatem, dum illi subministrat vires, nervos, robur; ut sine luctu, facile; sine ignavia, promptè; sine hæsitatione, firmiter in bonum suum, id est, honestum, feratur. Perficit & Intellectum, circa suum bonum, id est, verum; dum eum promptum, facilem, & expeditum reddit ad assensum certum, & in eo firmatur, ut non abducatur ad falsum. Vir igitur consummatè prudens, est summè fœlix, quia est similimus fœlicitate, superis; qui immortali fœlicitate fruuntur: illorum enim fœlicitas in eo consistit; quod potentia rationalis, omnibus viribus, & modo perfectissimo tendat in bonum omni ex parte infinitum: Intellectus in verum: voluntas in bonum. Jam verò, nemo in hac vita nec perspicacitè penetrat, nec firmiter adhæret, nec clariùs intelligit verum; quod est bonum intellectus, nec faciliùs movetur, aut fortius fertur, aut sæpiùs tendit in honestum, quod est bonum voluntatis, ut vir prudens. Itaque hæc sit clausula, hæc summa omnium laudum, quæ profecti possunt pro Prudentia: hic colophon ejus commendationis: hæc coronis elogiorum ejus. Nemo in hac vita mortali fœlicior, aut perfectior viro prudente; cum Prudentia sit complexus omnis perfectionis, compendium omnis fœlicitatis. Sed hæc fœlicitas, quæ nascitur ex Prudentia, non acquiritur stertendo, nec ludendo: quia

Non fies prudens, si es multo tempore ludens.